

Nader soortgericht onderzoek vleermuizen

Christinastraat 36-38 te Benthuisen

OPDRACHTGEVER

Gemeente Alphen aan den Rijn

Postbus 13

2400 AA Alphen aan den Rijn

ADVIESBUREAU

Kwinfra B.V.

Smaragdweg 3

1812 RJ Alkmaar

072 505 7500

www.kwinfra.nl

info@kwinfra.nl

ecologie@kwinfra.nl

PROJECTGEGEVENS

Datum 27 september 2023

Kenmerk E22079-RAP-01

Versie 1.0

Status Concept

Opgesteld door:

Ewoud Luiten

Gecontroleerd door:

Mathijs Verweij

~ Samenvatting ~

ALGEMEEN

Onderzoeklocatie	Christinastraat 36-38 te Benthuisen
Gebruik locatie	Basisschool (in gebruik)
Aanleiding	De initiatiefnemer is voornemens om het schoolgebouw ter plaatse te slopen en nieuwbouw te realiseren.
Doel	Onderzoeken welke effecten er optreden ten aanzien van gewone dwergvleermuizen i.h.k.v. de Wet natuurbescherming.

ONDERZOEK

Soort onderzoek	Nader soortgericht onderzoek vleermuizen
Onderzoeksopzet	Het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021, waarbij is gelet op alle mogelijke functies voor vleermuizen binnen het plangebied.

RESULTATEN, CONCLUSIE EN ADVIES

Bevindingen	Er zijn twee verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis geconstateerd in de bebouwing op het plangebied.
Conclusies en advies	Met de sloop gaan verblijven van vleermuizen verloren. Daarom is er een ontheffing op de Wet natuurbescherming vereist om de werkzaamheden uit te kunnen voeren. Voor de verlening van een ontheffing dient er o.a. sprake te zijn van een wettelijk belang. Daarnaast dient er gemitigeerd te worden.

~ Inhoudsopgave ~

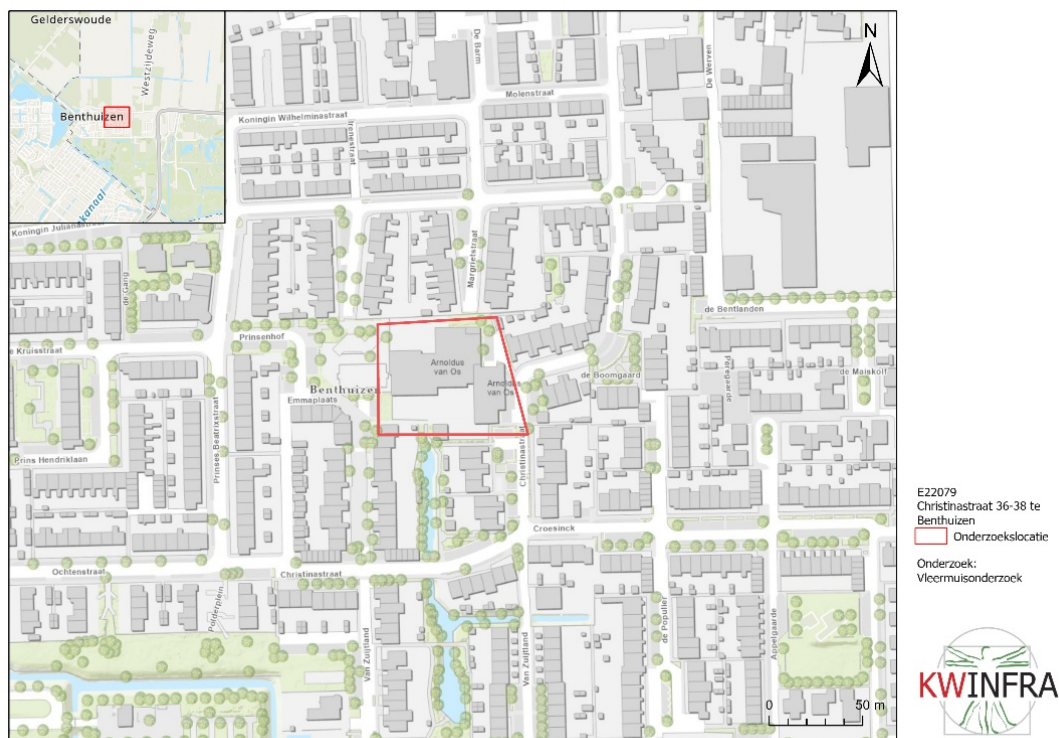
1.	INLEIDING	4
1.1	Plangebied en huidige situatie	5
1.2	Voorgenomen ingreep en toekomstig gebruik.....	5
2.	METHODE	6
2.1	Vleermuisonderzoek	6
3.	RESULTATEN	7
3.1	Waarnemingen.....	7
3.2	Verslag per veldbezoek	7
3.3	Functies van onderzoeklocatie	8
3.4	Mitigatie	9
4.	CONCLUSIE EN ADVIES.....	9
5.	REFERENTIES	10
6.	BIJLAGE 1: FOTO'S PLANGEBIED.....	11
7.	BIJLAGE 2: KAART MET RESULTATEN.....	13
8.	BIJLAGE 2: WET NATUURBESCHERMING	14
9.	BIJLAGE 3: VERKLARENDE WOORDENLIJST	15

1. INLEIDING

In opdracht van Gemeente Alphen aan den Rijn heeft Kwinfra BV een aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd naar aanleiding van de sloop van de Arnoldus van Os schoolgebouw en realisatie nieuwbouw op de Christinastraat 36-38 te Benthuisen in de provincie Zuid-Holland (zie fig. 1).

In het kader van de werkzaamheden is het noodzakelijk de ingrepen te toetsen aan de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (2017), om daarmee eventuele effecten te onderzoeken die optreden ten aanzien van vleermuissoorten en hun beschermde status. In opdracht van Gemeente Alphen aan den Rijn heeft SAB een QuickScan uitgevoerd op 11 juli 2022. Uit het onderzoek bleek dat het niet mogelijk was om de aanwezigheid van vleermuisverblijven op het plangebied uit te sluiten, evenals het gebruik van het terrein als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. De resultaten van de QuickScan zijn beschreven in: SAB, 220196, 11-07-2022. Op basis van deze resultaten is er een aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd. Dit rapport behandelt de resultaten van het vleermuisonderzoek en bespreekt of verdere stappen in het kader van soortbescherming volgens de Wet natuurbescherming (Wnb) nodig zijn om overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb te voorkomen.

Voor de Wet natuurbescherming is de provincie het bevoegd gezag wat betreft de handhaving en het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij onder meer ruimtelijke ingrepen. De wet is op te delen in twee onderdelen: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Hoofdstuk 3 van de wet gaat over soortbescherming. De beschermde soorten zijn opgenomen in de vogelrichtlijn (artikel 3.1), de habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5) en de Lijst nationaal beschermde dier- en plantensoorten (artikel 3.10). Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn strikt beschermd volgens bijlage IV en enkele soorten ook volgens bijlage II van de Europese Habitatrichtlijn. Het is strikt verboden om vleermuizen te verstoren, vangen of te doden en hun vaste rust- en verblijfplaatsen te verstoren en te vernietigen. Daarnaast geldt de Algemene Zorgplicht (artikel 1.11) voor alle in het wild levende planten en dieren, gewaarborgd in de Nederlandse Wet natuurbescherming.

Figuur 1. Ligging van het plangebied met overzichtskaart.

1.1 Plangebied en huidige situatie

Het plangebied ligt op het perceel van de Christinastraat 36-38 te Benthuisen in de provincie Zuid-Holland. Hier bevindt zich een oud schoolgebouw met gymzaal uit 1979 met plat dak en met een oppervlakte van 1206 m². Het schoolgebouw is momenteel nog in gebruik. Aan het zuidplein staat de gymzaal met een hoger dakniveau dan de eenvoudige schoolgebouwen. De spouwmuur van de gymzaal is toegankelijk voor vleermuizen via open stootvoegen onder de dakranden aan de kopse kanten en ongeveer een meter aan de lange zijden. Omliggend is een woonwijk met rijtjeswoningen en achtertuinen. Foto's van het plangebied zijn opgenomen in bijlage 1 van dit rapport.

1.2 Voorgenomen ingreep en toekomstig gebruik

De gemeente Alphen aan den Rijn heeft het voornemen om het schoolgebouw wat op het plangebied staat te slopen en nieuwbouw te realiseren. De huidige basisschool gaat verhuizen naar de nieuwe locatie. Het aanwezige groen wordt verwijderd en/of gekapt. De gemeente heeft plannen om op de locatie een kleinschalig appartementencomplex te bouwen. Dit complex zal bestaan uit circa 20 sociale huurappartementen, speciaal ontworpen voor zowel starters als ouderen uit het hart van Benthuisen. In figuur 2 wordt een schets van de toekomstige situatie getoond.

Figuur 2. Toekomstige situatie, het projectgebied is zwart omlijnd. (Bron: SAB, 2022)

2. METHODE

2.1 Vleermuisonderzoek

Dit vleermuisonderzoek is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2021 zoals opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus in samenwerking met de Zoogdiervereniging en de Gegevensautoriteit Natuur (2021). Dit protocol wordt landelijk gebruikt om de kwaliteit van het vleermuisonderzoek te waarborgen en de juridisch redelijke onderzoeksinspanning te bepalen. Tijdens alle bezoeken zijn de waarnemingen gedaan doormiddel van een batdetector (Pettersson D240X) met opnamemogelijkheden.

Er is onderzocht of het plangebied (bebouwing en/of bomen) functioneel zijn als zomer-, kraam-, paar- en/of winterverblijfplaats of foerageer en vliegroute. Aanwezige openingen zoals stootvoegen en hemelwaterafvoeren zijn bekeken en mogelijke holtes in bomen.

Er wordt verondersteld dat een paarverblijfplaats ook dienstdoet als winterverblijfplaats. Tijdens het onderzoek is gelet op gedrag dat wijst op de aanwezigheid van verblijfplaatsen, zoals in- en uitvliegen, landen tegen de muur, zwermen, aanwezigheid van jonge dieren en baltsgedrag. Naast het identificeren van verblijfplaatsen, lag de focus ook op andere functies in de directe omgeving van het gebouw, zoals foerageergebieden en vliegroutes.

Voor de inventarisatie naar vleermuizen zijn per ronde telkens drie personen ingezet die ruime ervaring hebben met het uitvoeren van vleermuisonderzoek. De betrokken ecologen (RVO-erkend) zijn Ewoud Luiten, Mathijs Verweij, Amy Mairo en Fabian Timpen.

De uitgevoerde onderzoeken voldoen aan de vereiste minimale weersomstandigheden voor de inventarisaties. Voor specifieke data en weersomstandigheden van de veldbezoeken, raadpleeg Tabel 1.

Tabel 1. Weersomstandigheden per uitgevoerde onderzoeksronde

Zon op / onder	Datum en tijd	Weersomstandigheden	Waarnemers	Functie
08:02 / 18:53	12-10-2022, 18:50 – 20:50	12°C, 2 Bft Z, volledig bewolkt, droog	M. Verweij, E. Luiten & F. Timpen	Winter- en paarverblijfplaatsen*
06:00 / 21:16	08-05-2023, 21:05 – 23:05	13°C, 2 Bft ZW, volledig bewolkt, droog	M. Verweij, E. Luiten & F. Timpen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen*
05:24 / 21:57	08-06-2023, 03:30 – 05:30	12°C, 2 Bft NO, helder, droog	M. Verweij, E. Luiten & F. Timpen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen*
05:25 / 22:04	29-06-2023, 22:00 – 00:00	15°C, 2 Bft NW, nauwelijks bewolkt, droog	M. Verweij, E. Luiten & F. Timpen	Zomer- en paarverblijfplaatsen*
06:53 / 20:28	01-09-2023, 05:00 – 07:00	14°C, 2 Bft NO, nauwelijks bewolkt, droog	M. Verweij, E. Luiten & A. Mairo	Zomer- en paarverblijfplaatsen*

3. RESULTATEN

3.1 Waarnemingen

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn er overvliegende vleermuizen waargenomen in en rondom het plangebied. Ook zijn er meerdere vleermuisverblijven aangetroffen in het pand. Het gaat hierbij enkel om verblijven van de gewone dwergvleermuis. Daarnaast werden overvliegende en foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Ook is tweemaal een overvliegend individu van de laatvlieger waargenomen. De resultaten van het onderzoek zijn samengevat in figuur B3.

De gewone dwergvleermuis is de meest bekende en wijdverspreide vleermuissoort in Nederland. Bovendien behoort hij tot de kleinste vleermuizen die in ons land voorkomen. De gewone dwergvleermuis staat bekend als een cultuurvolger en wordt dan ook veel aangetroffen in bebouwde omgevingen. Gedurende hun levenscyclus zijn er verschillende fasen te onderscheiden, waaronder een winterslaaperperiode, een parings- en baltstijd, en een periode waarin jongen gezoogd worden. Deze vleermuizen vinden hun verblijfplaatsen meestal in of rond gebouwen. Zo worden geboorte en zogen voornamelijk binnen gebouwen gedaan, het paren vindt plaats in andere gebouwen, terwijl ze de winter ook in gebouwen doorbrengen. Gewone dwergvleermuizen jagen s 'nachts op insecten in diverse omgevingen, zoals tuinen, parken, landgoederen, lanen, bomenrijen, houtwallen, dijken met begroeiing, bosranden, begraafplaatsen, beschutte vijvers en watergangen.

3.2 Verslag per veldbezoek

Hieronder worden de bevindingen van ieder veldbezoek kort samengevat. De omstandigheden en tijden zijn terug te vinden in tabel 1.

12 oktober 2022 – avondronde

Geen uitvliegende of invliegende vleermuizen waargenomen. Twee a drie gewone dwergvleermuizen gebruikte gedurende een tijdspanne van ca. 30 min. de noordzijde van het schoolplein / naastgelegen tuinen als foerageergebied. Eén gewone dwergvleermuis jaagt boen sloot en bomenrij ten zuiden van de basisschool.

8 mei 2023 – avondronde

Geen verblijfplaatsen aangetroffen. Eén foeragerende gewone dwergvleermuis voor ca. 10min. aan noordzijde van basisschool en boven tuinen. Eén overvliegende laatvlieger om 21:35 richting noord.

8 juni 2023 – ochtendronde

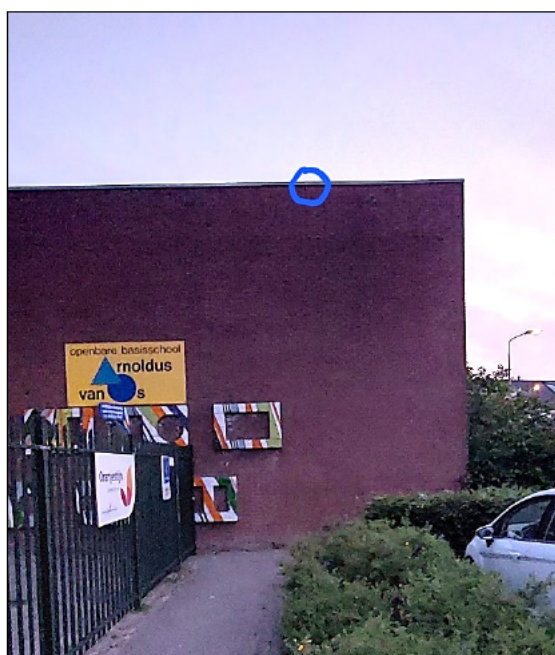
Er is één individu ingevlogen (om 4:50 uur) bij de gymzaal op het zuidelijke plein bij de 4e open stootvoeg van rechts. Daarnaast is er ook één gewone dwergvleermuis (4:36 uur) naar binnen gevlogen in de linker open stootvoeg aan de westgevel van de gymzaal. Vier overvliegende gewone dwergvleermuizen aangetroffen waarvan één individu voor een korte tijdspanne van 5 minuten bleef jagen aan westelijke schoolplein.

29 juni 2023 – avondronde

Twee verblijfplaatsen vastgesteld. Dit zijn dezelfde plekken aan in de vorige ronde op 8 juni. Eén laatvlieger overvliegend richting noordwest. Geen overige activiteit van vleermuizen waargenomen.

1 september 2023 – ochtendronde

Eén invliegende gewone dwergvleermuis aan zuidzijde gymzaal op zelfde plek als bij vorige twee rondes (8 & 29 juni). Twee foeragerende gewone dwergvleermuizen bij sloot en bomenrij ten zuiden van de basisschool.

Figuur 3. Zomerverblijfplaats 1 ex. Gymzaal zuidzijde, 4e open stootvoeg van rechts

Figuur 4. Zomerverblijfplaats 1 ex. Gymzaal westzijde.

3.3 Functies van onderzoeklocatie

Verblijfplaatsen

Op basis van de bevindingen uit het vleermuisonderzoek, is geconstateerd dat er zich twee verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis bevinden in de spouwmuren van het te slopen schoolgebouw. Het gaat in beide gevallen om zomerverblijven van 1 exemplaar.

Vliegroutes en foerageergebied

In het plangebied werd op het noordplein en de tuinen aan die zijde kortstondig gefoerageerd door 1 of 2 individuen.

4. CONCLUSIE EN ADVIES

- Tijdens het onderzoek zijn er twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen in de te slopen gymzaal van de basisschool. Dit betekent dat er een ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Pas bij afgifte van een dergelijke ontheffing en het treffen van de voorgeschreven tijdelijke en permanente mitigerende maatregelen kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd.
- Er zijn geen essentiële foerageergebieden en/of trekroutes in het plangebied gevonden.
- Het advies is om bomen zoveel mogelijk onbelicht te houden ook tijdens de toekomstige gebruikssituatie om verstoring te voorkomen. We adviseren om geen werkzaamheden te verrichten na zonsondergang en bij eventuele verlichting van het terrein te kiezen voor vleermuisvriendelijkere verlichting. Er zijn verschillende partijen die deze verlichting aanbieden. Belangrijk hierbij is de lichtkleur, bij voorkeur is deze amberkleuring, roodachtig of oranje. Groen licht is wel verstorend voor vleermuizen en is in veel gevallen ten onrechte aangeraden als natuurvriendelijke verlichting.
- Er zijn broedvogels of andere beschermde soorten waargenomen op het plangebied.

4.1 Mitigatie

Voor de tijdelijke mitigatie van de verblijfplaatsen zijn reeds kasten geïnstalleerd in de nabijheid van het plangebied, waarmee voldaan is aan de gewenningsperiode van drie maanden tijdens het actieve seizoen van de vleermuizen. Er zijn op acht vleermuiskasten van het type 2FE muurschalen opgehangen aan de gevels van omliggende huizen. Hiermee is voldaan aan de eis om per origineel verblijf minimaal vier alternatieve verblijfplaatsen aan te bieden. De muurschalen zijn opgehangen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument gewone dwergvleermuis van BIJ12.

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moeten de volgende maatregelen worden gehandhaafd om incidentele dieren tijdig op te sporen en correct/zorgvuldig te handelen:

- In geval van mogelijke vleermuizen of andere beschermde soorten: stop onmiddellijk de werkzaamheden en raadpleeg een deskundige ecooloog. In samenwerking met de ecooloog moeten vervolgstappen worden bepaald.
- Maak geen gebruik van extra verlichting tussen zonsondergang en zonsopkomst om verstoringseffecten op foerageergebieden en vliegroutes te voorkomen.

5. REFERENTIES

Literatuur:

- [1]** Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis
- [2]** Hoozeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (red.) 2014. Atlas van de Noord Hollandse zoogdieren. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Noordhollandse Zoogdier Studiegroep (NOZOS), Alkmaar Floron.nl
- [3]** Netwerk Groene Bureaus (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming. www.netwerkgroenebureaus.nl
- [4]** Dietz, C. & A. Kiefer, 2017. Veldgids Vleermuizen van Europa, KNNV Uitgeverij, Zeist.
- [5]** SAB, QuickScan natuur: Benthuizen, Christinastraat 36/38, 220196, 11-07-2022

Websites:

- [6]** Waarneming.nl
- [7]** Verspreidingsatlas.nl
- [8]** <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Kennisdocumenten:

- [9]** BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis versie 1.0
- [10]** BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis versie 1.0
- [11]** BIJ12 (2017). Kennisdocument Rosse vleermuis versie 1.0
- [12]** BIJ12 (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis versie 1.0
- [13]** BIJ12 (2017). Kennisdocument Watervleermuis versie 1.0

6. BIJLAGE 1: FOTO'S PLANGEBIED

Figuur B1. Arnoldus van Os Noordplein. Alle schoolgebouwen zijn enkel laags. Onder de dakrand van de bakstenenmuren bevinden zich over de gehele lengte open stootvoegen.

Figuur B2. Arnoldus van Os Zuidplein. Het hogere gebouw is de gymzaal. Er bevinden zich open stootvoegen onder de dakranden.

7. BIJLAGE 2: KAART MET RESULTATEN

E22079 Christinastraat 36-38 te Benthuizen

- Onderzoeklocatie
- Gewone dwergvleermuis foerageergebied
- Gewone dwergvleermuis

- Gewone dwergvleermuis zomerverblijfplaats 1 ex.
- Egel

Datum: 26-09-2023

Vleermuisonderzoek

0 30 m

Figuur B3.
Onderzoeksresultaten met
vleermuisverblijven en
overvliegende individuen

8. BIJLAGE 2: WET NATUURBESCHERMING

Relevante wetsartikelen:

Hoofdstuk 1 van de Wet natuurbescherming "Algemene bepalingen"

§ 1.3 Beschermingsmaatregelen algemeen

Artikel 1.11: Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming "Soorten"

§ 3.1 Beschermingsregime Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

9. BIJLAGE 3: VERKLARENDE WOORDENLIJST

Activiteitenplan

Een activiteitenplan fungeert als een begeleidend document bij een ontheffingsaanvraag. In dit plan worden maatregelen opgenomen om de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort te behouden en schade aan individuen te voorkomen. Het plan beschrijft de voorgenomen activiteiten en de specifieke maatregelen die zullen worden genomen om ervoor te zorgen dat deze activiteiten geen nadelige gevolgen hebben voor de beschermde soorten.

Externe werking

Het concept van externe werking benadrukt dat ecologische processen en ecosystemen niet beperkt zijn tot de grenzen van een specifiek gebied. Activiteiten die elders plaatsvinden, zoals landbouw, infrastructuurontwikkeling, industrie of verstedelijking, kunnen indirecte effecten hebben op de natuurwaarden en ecologische processen binnen een beschermd gebied. Dit kan leiden tot verstoring van de habitats, migratieroutes en voortplantingsgebieden van beschermde soorten, wat op zijn beurt een negatieve invloed kan hebben op de biodiversiteit en de ecologische functies van het Natura 2000-gebied of de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een diersoort naar voedsel zoekt of jaagt.

Foerageren

Foerageren is het actieve proces waarbij dieren, zoals vogels, zoogdieren, vissen en insecten, voedsel zoeken in hun omgeving.

Functioneel leefgebied

Het functionele leefgebied verwijst naar het gebied dat nodig is om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of vaste rust- of verblijfplaats te behouden. Voor het succesvol functioneren van een nestlocatie of voortplantingsplaats is het van vitaal belang dat er voldoende geschikte habitat aanwezig is. Dit omvat verschillende elementen, zoals schuilgelegenheid, voedselbronnen en andere essentiële aspecten die nodig zijn om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Habitat

Een habitat verwijst naar de specifieke natuurlijke omgeving waar een bepaalde plant, dier of organisme leeft en gedijt. Het omvat alle fysieke en ecologische kenmerken van de omgeving die gunstig zijn voor de levensbehoeften van het organisme, zoals voedselbronnen, water, schuilplaatsen, nestplaatsen en andere essentiële hulpbronnen.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Bij het verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde soort, als gevolg van een ingreep die het leefgebied (tijdelijk) aantast, wordt er een omgevingscheck uitgevoerd. Een deskundige op dit gebied beoordeelt de omgeving van de ingreep op de aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen voor de betreffende soort.

Ontheffing

Met als doel het beschermen van planten- en diersoorten die vrij in het wild leven, is de Flora- en faunawet ontworpen. Om deze kwetsbare soorten te behoeden, omvat de Flora- en faunawet diverse verbodsbepalingen. Niettemin kunnen activiteiten onder bepaalde omstandigheden wel doorgang vinden, mits er een ontheffing is verkregen. Een ontheffing is een besluit waarbij in een specifiek geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt verleend.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die voornamelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen wordt gebruikt voor het paren. Een mannetje kan deze verblijfplaats delen met meerdere vrouwtjes. In de buurt van de paarverblijfplaats probeert het territoriale mannetje vaak vrouwtjes aan te trekken door middel van baltsvluchten.

Populatie

Een populatie is een groep individuen van dezelfde soort die in een bepaald gebied leven en in staat zijn om met elkaar te interageren en zich voort te planten.

Rode Lijst

Rode Lijsten geven een overzicht van verdwenen soorten en soorten die sterk zijn afgenomen of zeldzaam zijn in een bepaald gebied. Deze lijsten zijn er voor verschillende soortgroepen, zoals vogels, zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en andere groepen. Het is belangrijk op te merken dat Rode Lijsten geen officiële juridische status hebben en dat plaatsing op de lijst een dier niet automatisch een 'beschermde diersoort' maakt volgens de wetgeving, zoals de voormalige Flora- en faunawet. Desondanks vervullen Rode Lijsten een cruciale signaleringsfunctie. Ze bieden waardevolle informatie aan alle organisaties en instellingen die zich bezighouden

met natuurbescherming. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen zij rekening houden met bedreigde soorten en de juiste maatregelen treffen om hun voortbestaan te waarborgen.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en fauna-wet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Vleermuizen maken gebruik van een vaste route tussen hun verblijfplaatsen en foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Een verblijfplaats die wordt gebruikt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn deze verblijfplaatsen vorstvrij, maar ze moeten wel koel en vochtig zijn.

Zomerverblijfplaats

Vrouwtjes gebruiken deze verblijfplaatsen buiten het kraamseizoen, terwijl individuele mannetjes ze tijdens het kraamseizoen gebruiken.